

Fagbladet

OFFICEREN

06 / DECEMBER 2024

UDDANNELSE:

NY ALTERNATIV VEJ TIL KAPTAJNS- STJERNERNE

FUNKTION I HØJERE STILLING: STOLEN FANGER
BOGANMELDelse: NYT FRA UKRAINE
MØD HOVEDBESTYRELSEN - MICHAEL LØBNITZ BAGER
NORDEN STÅR STÆRKT I NATO

INDHOLD

NR. 6/2024

Leder

Kort nyt

Uddannelse:

- Ny alternativ vej til kaptajnsstjernerne vinder indpas i Hæren
- FØK - et kursus, der løbende tilpasses Hærens behov

Stolen fanger

Året 2024

Orlogskaptajn Michael Løbnitz Bager

Air Battle Manager

Interview:

Norden står stærkt i NATO

Boganmeldelse:

Ny fra Ukraine

Gammelt selskab får ny strategi

Verserende sager

Forsidefoto:

Christian Radil, Militærfoto

Bagsidefoto:

Air Control Wing

Formand
Niels Tønning
niels@hod.dk

DET ER TID TIL AT TRÆFFE STORE BESLUTNINGER PÅ BEREDSKABSOMRÅDET

IMENS TV2-SERIEN 'FAMILIER SOM VORES' RULER OVER SKÆRMEN, og 1/3 af befolkningen køber dåsemad, nødradioer og vandbeholdere, så mangler vi stadig et strategisk løft af nationens civilforsvarsevne.

Ikke kun til forsvar mod stadig hyppigere 1.000 års-hændelser, som næppe bedres af det skuffende resultat af COP29, men også til beskyttelse af samfundet mod følgerne af hybride angreb på kritisk infrastruktur eller – i værste fald – egentlige krigshandlinger som dem, vi dagligt ser i Ukraine.

Vi får forhåbentlig snart synlige tegn på den vedtagne styrkelse af det militære forsvar, men det kræver også en hurtig og substantiel styrkelse af det nationale beredskab, hvis det skal sikres, at et udfordret civilsamfund ikke bliver det, der vælter læsset for det militære forsvar.

I disse uger forhandles det kommende forlig for det statslige beredskab. Det bliver det første forlig, der skal dække det nye Ministerium for Samfundssikkerhed og Beredskab. Ikke i rammen af et 10-årigt forsvarsforlig, men efter 20 år igen med egen økonomi og eget politisk forlig. Et markant udtryk for en politisk prioritering af området – men det er også tvingende nødvendigt, hvis behovet for et robust civilforsvar skal dækkes.

Antallet af beredskabsindsatser er steget kraftigt gennem de sidste 20 år. I samme periode er der blevet væsentligt færre ansatte og mindre bevillinger. Politikernes forventning til det statslige bered-

skab, antallet af opgaver og de faktiske forhold er i ubalance. Antallet af medarbejdere er over årene blevet reduceret med en tredjedel, hvoraf hovedparten løste operative eller logistiske opgaver. I samme periode er antallet af opgaver blevet flere og mere komplekse. Under Den kolde Krig i starten af 1990'erne var der godt 300 officerer i det statslige civilforsvar. Det tal er i dag reduceret til omkring 120 officerer.

Beredskabsstyrelsens egne årsrapporter viser en klar udvikling i assistancetimer fra 90'erne og til i dag. Dengang var der under 10.000 assistancetimer om året. I dag er der over 90.000 assistancetimer om året, hvoraf alene 20.000 sidste år var til klimarelaterede hændelser. En udvikling, som formentlig kun bliver værre, i takt med at temperaturerne stiger, og vejret bliver mere ekstremt.

Mens opgaverne for landets lokale beredskaber har været mere konstante, så udgør klimaindsatser og støtte til andre statslige organisationer en stadig stigende del af Beredskabsstyrelsens opgaver. Man kan sige, at styrelsen i dag er statens operative opgaveløser på tværs af sektorer – både nationalt og internationalt – til støtte for Politiet, Fødevarestyrelsen, Udlændingestyrelsen, Udenrigsministeriet, sundhedsregionerne, eller hvem der nu skal have en opgave løst.

Bekymringen for krig er meget udtalt blandt vores nabolande rundt om Østersøen. Balterne forbereder sig på masseevakuering, finnerne er aldrig ophørt med at bygge beskyttelsesrum, og svenskerne genetablerer nu samme organisering af samfundets beredskab som under Den kolde Krig. Der tales ikke kun om risikoen for krig og de forberedelser, det vil kræve – nej, i resten af Norden og Baltikum er der sat turbo på genetablering af civilforsvar.

Politikerne og HOD kan formentlig godt blive enige om, at der i dag er en kraftig ubalance i civilberedskabet. Ligesom det militære forsvar er området blevet udhulet i en sådan grad, at der er behov for en betydelig genopretning. Vi er – med ændringerne i klimaet og de sikkerhedspolitiske trusler – allerede kommet alt for sent i gang. Der skal løbes stærkt, træffes store og dyre beslutninger og på kort tid etableres et robust modsvar. Det er tid til et nationalt kompromis på beredskabsområdet.

Det er positivt, at ministeren for samfundssikkerhed og beredskab har bebudet en kommission, der skal se på samfundets krisestyring og robusthed, men den må ikke blive en syltekrukke. Der er brug for hurtige og fagligt forsvarlige analyser. Et arbejde, vi som faglig organisation for officererne håber at blive aktivt inddraget i.

Danmark har brug for et robust og forsvarligt beredskab, og det kræver ikke kun flere værnepligtige, men også langt flere ansatte. Ikke mindst flere mellemledere og officerer, som det i parentes bemærket tager år at uddanne. Men også flere konstabler og administrative medarbejdere, så officererne kan fokusere på at løse officersopgaver. Officererne er den helt afgørende ressource i både de operative stabe, indsatsen på skadestedet og i driften af basisorganisationen. Og aktuelt er der så få, at hverken arbejdstids- eller arbejdsmiljøregler kan overholdes, når større landsdækkende hændelser skal håndteres.

Der skal med andre ord tages en række strategiske beslutninger nu – ikke på den anden side af en kommission.

SENIORSEMINAR

**HOD inviterer sammen med PFA
til seniorseminar.
Det er for dig, der forventer at have 3-5 år
tilbage på arbejdsmarkedet
- og din eventuelle samlever/ægtefælle.**

Det er et todagesseminar
tirsdag den 6. maj til onsdag den 7. maj
på Gl. Avernæs Sinatur Hotel & Conference.

Formålet med seminaret er at klæde dig på til
de sidste år på arbejdsmarkedet og på overgangen til
pension eller efterløn - eller eventuelt nyt job.

Både faktisk omkring regler og begreber på området
og med inspiration, som du kan bruge til at forholde
dig til, hvordan tilværelsen skal forme sig i de
kommende år.

På seminaret bliver du præsenteret for en række
emner, der ifølge PFA's erfaringer
er særligt relevante på netop det sted i livet.

**Det foregår tirsdag den 6. maj til
onsdag den 7. maj på**

Gl. Avernæs Sinatur Hotel & Conference,
Helnæsvej 9,
5631 Ebberup

Tilmelding

Du melder dig til ved at logge på hod.dk.
Scroll ned på forsiden til boksen 'Tilmelding til kurser
samt dokumenter og information fra sekretariatet',
og så kan du tilmelde dig under Seniorseminar 2025.

Deltagelse er gratis!
Der er kun et begrænset antal pladser, så tilmelding
sker efter først til mølle-princippet.

TJEK DINE OPLYSNINGER

Hvis du flytter eller skifter
mailadresse, så husk at gå
på MIT HOD og opdater dine
kontaktoplysninger, så du er
sikker på fortsat at modtage
Fagbladet Officeren og andre
informationer fra os. HOD får
ikke automatisk besked, hvis
du skifter adresse. Hvis du er
passivt medlem, sender vi dine
fakturaer til dig på mail, så her
er det ekstra vigtigt, at vi har
den rigtige mailadresse.

Honorering af sne- og ambulance- beredskab

**HOD indgik den 4. november
2024 en aftale** om tilrettelæg-
gelse og honorering af sne- og
ambulanceberedskab af 24
timers varighed. Aftalen gør, at
medarbejdere får en honorering
på 1.834,92 kr. (marts 2012) pr.
dag, svarende til 2.253,40 kr.
samt dagsnormen på dagen (7,4
timer).

Aftalen dækker alle ulemper i
forbindelse med indsættelsen.

Indkvartering i forbindelse
med indsættelsen følger tjene-
sterejsebestemmelserne.

Du kan se hele aftalen på
hod.dk ved at logge ind på MIT
HOD og gå til Medlem / Aftaler
/ Merarbejde, honorering ... /
Særlig døgn-beredskabstjene-
ste ...

**HOD ønsker alle
en glædelig jul
og et godt nytår.**

**HOD holder lukket
fra og med mandag
den 23. december.**

**Vi er tilbage
igen mandag
den 6. januar.**

Tak for i år!

Kursus for tillidsrepræsentanter

HOD afholder to kurser for
tillidsrepræsentanter på Hotel
Koldingfjord i 2025.
Et 6.-7. marts og et 9.-10. oktober.

Læs mere og tilmeld dig på hod.dk.

TEL. 33 12 82 53
E-MAIL: MWM@MWMORCH.DK

Frederiksborgvej 199
2400 København NV
CVR. NR.: 89 69 70 18
WWW.ORDENSBAAAND.DK

KONGELIG HÖFLEVERANDÖR

M. W. Mørch & Søn's Eftf. Ap.S.

LEVERANDÖR TIL ORDENSKAPITLET
GRUNDLAGT 1830

DANSKE OG UDENLANDSKE
ORDENSBÄND

MINIATUREORDENER OG MEDALJER
BÄNDSPÄNDER TIL UNIFORMER

”

Flere og flere af mine mandlige kolleger henvendte sig til mig og gav udtryk for, at de mødte samme udfordringer på hjemmefronten som mine kvindelige kolleger. Mange mænd kan heller ikke balancere arbejdsliv og familieliv, når FØK kræver 100 tilstedeværelsesdage.

Pernille Høy, kaptajn

Pernille Høy modtog for et år siden sit bevis efter gennemført Bataljonskursus Reserve, der som del af en alternativ uddannelsesordning førte frem til hendes udnævnelse til kaptajn tidligere på året. Den alternative vej til udnævnelse kræver færre tilstedeværelsesdage på HO end det almene Føringskursus, FØK. Foto: Christian Radil, Militærfoto.

NY ALTERNATIV VEJ TIL KAPTAJNS- STJERNERNE VINDER INDPAS I HÆREN

Et alternativ, hvor FAK's almene Føringskursus erstattes af individuelle kompetenceudviklingsaftaler og to kortere moduler på Reservens Føringskursus, er sat i søen hos to af Hærens regimenter. Initiativet sker i kampen for at fastholde flere af Hærens premierløjtnanter. To er allerede udnævnt til kaptajn, og flere er på vej.

Inden Susanne Lund tiltrådte som chef for 2. Brigade, søsatte hun et pilotprojekt, der giver premierløjtnanter en alternativ og mere familievenlig vej til udnævnelse til kaptajn.
Foto: Kim Vibe / Forsvaret

IKKE FÆRRE END 14 GANGE optræder ordet 'fleksibel' i Forsvarets nye 14 sider lange HR-Strategi, der blev lanceret i juni. Og netop fleksibilitet har været et pejlemærke for de af Hærens regimentschefer, som har lanceret en alternativ karrierevej for premierløjtnanter, der står foran en udnævnelse til kaptajn i Hæren. En udnævnelse, der typisk kræver gennemførelse af FAK's Føringskursus, FØK, med ca. 100 dages tilstedeværelsesundervisning på Hærens Officersskole på Frederiksberg Slot, HO, hvilket er en stor mundfuld for mange yngre officerer med familie og børn.

- I den nye HR-strategi gør man det tydeligt, at 'One size doesn't necessarily fit all'. Unge mennesker i dag er enormt individualiserede og har behov for, at vi tager hensyn til, hvor de er i deres livsfase.

Det siger brigadegeneral Susanne Lund, der før sin nylige udnævnelse tog initiativ til den alternative vej til kaptajnsstjernerne. Det var, mens hun var chef for Trænregimentet, og det alternative Føringskursus blev konkret søsat for at imødekomme premierløjtnant Pernille Høy ved Militærpolitiet. Hun blev i sommer udnævnt til kaptajn efter gennemførelse af henholdsvis Føringskursus for Reserven Bataljon og

Føringskursus Reserven Brigade. De to moduler gennemføres også på HO, men kræver tilsammen ca. 60 dages tilstedeværelse, fordelt på 10 måneder primært i form af forlængede weekender. Og mens det almene FØK kræver ca. 100 dages intensiv tilstedeværelse, er Søværnets og Flyvevåbnets tilsvarende kurser blot på henholdsvis otte og 16 dage.

- Det siger noget om Hærens kompleksitet - vi er meget større. Men i Hæren er der jo også officerer, som ikke nødvendigvis vil gøre karriere i det operative spor. Og her kan man spørge, om det er nødvendigt, at alle Hærens officerer har det samme operationelle niveau? For risikoen er jo, at de unge officerer vælger at skifte værn alene af den grund. Her ser jeg gerne, at de bliver i Hæren som stolte hærofficerer og så måske har en smule mindre operativ indsigt end dem, der har taget det traditionelle uddannelsesforløb. De, der får det alternative forløb, vil jo stadig være i Hæren og have Hærens DNA, siger Susanne Lund.

Forælderollen ændrede alt

Netop et skifte fra Hæren til Flyvevåbnet var da også uhyggelig tæt på at blive en realitet for kaptajn Pernille Høy, som i 2022 bestred en stilling som næstkommanderende ved Mili-

”

I den nye HR-strategi gør man det tydeligt, at 'One size doesn't necessarily fit all'.

Unge mennesker i dag er enormt individualiserede og har behov for, at vi tager hensyn til, hvor de er i deres livsfase.

**Susanne Lund,
brigadegeneral**

tærpolitiskolen, men som med rang af premierløjtnant dengang stod ved en skillevej i karrieren.

- Da jeg indledte min officerskarriere, var jeg midt i 20'erne og et sted i livet, hvor udsigten til fravær fra min bopæl var et plus. Jeg ønskede at komme rundt i både Danmark og i verden i forbindelse med tjenesten, og fravær havde ikke nogen negativ effekt på mine nærmeste. Føringskurset blev også en del af min karriereplan, siger Pernille Høy.

Hun har en bachelor i økonomi fra Aalborg Universitet, blev udnævnt kaptajn i juni og er p.t. på barsel med sit andet barn.

- Efter mine første stillinger som premierløjtnant ved Militærpolitiet blev jeg gravid. Min mand, som også er ansat i Forsvaret, havde en planlagt udsendelse lige efter fødslen, og det anså vi ikke for noget problem, da INTOPS er en indforstået del af det at arbejde i Forsvaret. Og jeg havde da også en forventning om, at jeg selv inden for en kortere årrække efter fødslen ville kunne tage en INTOPS. Jeg skiftede dog fuldstændig holdning, da jeg stod med min nyfødte datter i armene. Det at være alene på hjemmefronten så længe var for mig ikke uden personlige omkostninger, og det stod hurtigt klart for mig, at jeg ikke ville kunne rejse væk fra mit barn i en længere periode, siger Pernille Høy, der bor i Aalborg sammen med sin mand og to små piger.

- Det gik derfor hurtigt op for mig, at 100 dage i København i forbindelse med FØK ville være en kæmpe belastning for min familie – og især en stor følelsesmæssig udfordring for mig selv. Den erkendelse, sammenholdt med at jeg ikke ønskede at sidde fast i premierløjtnant-rangen på grund af et manglende FØK, gjorde, at jeg besluttede mig for at finde andre veje. Enten som kaptajn i Flyvevåbnet eller i et civilt job, fortæller Pernille Høy.

En alvorlig situation

Inden hun tog skridtet, ville hun dog informere daværende chef for Trænregimentet, Susanne Lund, om

årsagen i forbindelse med et fastholdelsesseminar ved regimentet.

- Min holdning var, og er stadig, at hvis denne problematik kun er en personlig begrænsning for mig, så er det mig, der må finde en anden arbejdsplads, siger Pernille Høy.

Til fastholdelsesseminaret blev Pernille Høy bedt om at give sit besyv med. Og da hun hørte fra andre kolleger, at de også oplevede den samme udfordring i forbindelse med at indtræde på FØK, gennemførte hun en rundspørge blandt andre kvinder fra holdene på HO i hhv. 2019, 2020 og 2021.

- På min årgang var den gennemgående tendens desværre, at 9 ud af 13 kvindelige premierløjtnanter ikke så sig selv fortsætte i Hæren, primært grundet rammerne for FØK. Samme billeder tegnede sig for de to årgange under min, hvor især den yngste er entydigt afvisende over for at indtræde på FØK med de rammer, der er nu. Tilbagemeldingerne overraskede mig i en sådan grad, at jeg valgte at informere regimentschefen, fortæller Pernille Høy.

Det blev startskuddet til et efterfølgende arbejde med at sammensætte en pilotordning med et mere familievenligt alternativ til det almene FØK.

- I den forbindelse henvendte flere og flere af mine mandlige kolleger sig til mig og gav udtryk for, at de mødte samme udfordringer på hjemmefronten som mine kvindelige kolleger. Mange mænd kan heller ikke balancere arbejdsliv og familieliv, når FØK kræver 100 tilstedeværelsesdage – eller op til 180, som det var planen, at FØK skulle udvides til i forbindelse med forliget. Det, der går igen, er, at summen af fravær fra hjemmefronten i forbindelse med tjenesten op til FØK har drænet så meget på hjemmefronten, at FØK bliver for meget.

Problematikken viste sig altså ikke at være kønsspecifik, siger Pernille Høy.

Et alternativt FØK sættes sammen

Pernille Høy gennemførte endnu en survey, hvor hun rakte ud til alle 240 premierløjtnanter på de tre HO-år-

gange - Anker 2019, Bennike 2020 og Damholt 2021.

Af svarene fremgik det bl.a., at 30 procent overvejer at stoppe i Hæren direkte pga. rammerne på FØK, 45 procent vil blive længere i Hæren, hvis der er et mere familievenligt alternativ til FØK, og at 50 procent gerne vil på FØK, men har svært ved at få det til at gå op på hjemmefronten.

- Surveyen fik så mange besvarelser, at jeg med sikkerhed kan sige, at jeg ikke står alene med problematikken. Og herefter tog Susanne Lund initiativ til et pilotprojekt, hvor jeg blev tilbudt at afprøve en modulopbygget uddannelse til kaptajn, fortæller Pernille.

Med chef for Militærpolitiskolen, oberstløjtnant Claus Brønnum som tovholder blev der udfærdiget en Individuel Kompetence Udviklingsaftale, hvori det bl.a. fremgår, at Pernille Høy frem til den 31. juli 2025 skal gennemføre:

DEL 1:

- Føringskursus for Reserven, Bataljonskursus 2023
- Føringskursus for Reserven, Brigadekursus 2024

DEL 2:

- Kursus 1 (Lederens relationsopbygning)
- Kursus 2 (Effektive beslutninger med andre ledere)
- Sagsbehandling og forvaltningsjura
- Deltagelse i BDE øvelsesaktivitet i 2024 m.h.p. at afprøve tillærte kompetencer i praksis (evt. i virket som logistikofficer).

Den enkelte officers behov

For Susanne Lund har det i hele forløbet været vigtigt, at det alternative Føringskursus tilgodeser den konkrete officer, men hun lægger ikke skjul på, at det også er vigtigt at formidle, at når man tilvælger noget andet og alternativt, som kræver mindre tilstedeværelse, ja så vælger man også noget fra. I Pernille Høys aftale står der bl.a., at hun ikke kan optages på Operations- og Føringsuddannelsen, OFU, uden først at have gennemført det almene FØK.

- Konkret kiggede jeg på Pernille,

og for hende virkede den eksisterende FØK-model ikke. Jeg vil gerne se på den enkelte officers behov – og hvis du ønsker at være ambitiøst operativ på eksempelvis brigadeniveau eller højere, så kræver det også FØK og senere OFU. Derfor er det vigtigt med en individuel dialog – hvilket FPS også lægger op til i HR-strategien. I min verden handler det om at kigge på det enkelte individ og vedkommendes behov og ønsker. Af den grund skal vi nødvendigvis ikke lave radikalt om på vores uddannelses-system, men vi skal kunne rumme, at nogle officerer har et individuelt behov for en alternativ løsning, siger Susanne Lund, der den 4. november tiltrådte som ny chef for 2. Brigade.

- Selvfølgelig har jeg som arbejdsgiver både nogle produktionsmål og operative mål. Men grundlæggende skal vi gøre op med, at One size fits all, og lade være med at prøve at putte folk ned i en kasse, hvor alle går i samme retning. Det skal Hæren forholde sig til og holde det op imod Hærens operative behov. Men vi skal også hele tiden have fokus på kompetencer, faglighed og de enkelte individer. Dialogen med den enkelte er for mig uhyre vigtig, og den vil jeg altid tage. Og så skal man også vide, at det alternative FØK ikke er en lettere måde at blive kaptajn på. Det er det ikke. Det er blot en anden måde, siger Susanne Lund.

Ikke en nem løsning

Pernille Høy bekræfter, at den alternative FØK-ordning er ikke en nem løsning.

- Den strækker sig over et år, og det er meget vigtigt, at der forventningsafstemmes med den nærmeste chef i forhold til fravær fra tjenesten i forbindelse med kursus. Den største udfordring er at have deltidsstudium samtidig med et fuldtidsjob, og hertil kom mine forpligtelser i forbindelse med at have en familie, siger Pernille Høy.

Hun mener, at nu, hvor der stilles krav om, at kadetter skal have en bachelor, før de træder ind på HO, betyder det, at de premierløjtnanter,

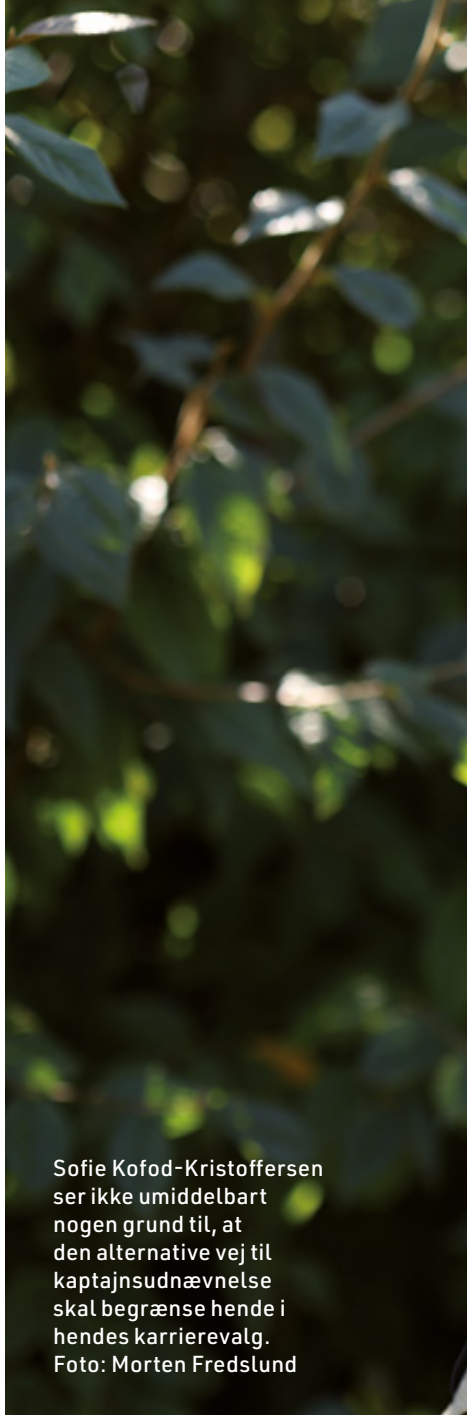
der står foran en udnævnelse – typisk efter fire-fem års tjeneste i rangen – står et andet sted i dag, end premierløjtnanter gjorde for år tilbage.

- Der tales meget åbent om det blandt yngre premierløjtnanter, som deler deres frustration over de tunge uddannelses- og karrierekrav, der er til officerer i Hæren. Ikke kun i forbindelse med FØK, men også MMS (Master i Militære Studier, red.) og OFU. Mange kan ikke spejle sig selv i de prioriteringer, som generationerne før os har gjort sig i forbindelse med deres familie og deres militære karriere. Vi har alle hørt OFU blive kaldt "skilsmissekurset", og det er vel ikke noget at stræbe efter, siger Pernille Høy.

Hun tiltræder efter sin barsel en stilling, hvor hun skal arbejde med Organisationen for Personlig Rådgivning og Kollegastøtte – OPRK i Forsvaret.

- Tiden må vise, om mit fravalg af det almene FØK giver begrænsninger i karrieren. Jeg vil ikke gøre mig klog på, hvad den ideelle uddannelses-pakke skal indeholde, jeg kan blot observere, at de fleste nyudnævnte kaptajner ikke bliver ansat i stillinger, hvor tungt stabsarbejde fylder særlig meget. Og det er min opfattelse, at Hæren på længere sigt skal være bedre til at forholde sig til individuelle kompetencer hos sine officerer. Hvis jeg om en længere årrække ønsker OFU, samt at mine chefer har fundet mig egnet til det, så har jeg svært ved at se, hvorledes 60 dages metodekursus i stabsarbejde på hhv. bataljons- og brigadeniveau kontra 100 dages FØK skal være en begrænsende faktor, siger Pernille Høy, der har fået en del henvendelser fra andre officerer, som også ønsker at indgå på en lignende ordning.

- Generelt har der været meget positive reaktioner, men det er klart og forståeligt, at når der pilles ved noget meget traditionsbundet, ja så vil nogle se det som en negativ udvikling. Men for mit eget vedkommende kan jeg blot konstatere, at muligheden for at tage det alternative FØK er årsag til, at jeg stadig er i Hæren.

Sofie Kofod-Kristoffersen ser ikke umiddelbart nogen grund til, at den alternative vej til kaptajnsudnævnelse skal begrænse hende i hendes karrierevalg.
Foto: Morten Fredslund

'Det kommer ikke til at ske'

Det samme gælder 32-årige Sofie Kofod-Kristoffersen, der har en professionsbachelor i kommunikation. Hun blev udnævnt til kaptajn ved Føringstøtteregimentet i august efter at have gennemført samme forløb på HO som Pernille Høy.

- Hvis tilbuddet om et alternativt FØK ikke var kommet – ja, hvad så? Jeg havde nok trukket den så langt, jeg kunne som premierløjtnant. Det var ligesom enten kaptajn på den her måde eller slet ikke kaptajn, og så måtte jeg jo finde ud af, hvad jeg så ville i stedet. Det var sikkert endt

med, at jeg var gået civilt, for da jeg blev mor, ændrede det noget inde i mig, og jeg kunne mærke, at det ikke kommer til at ske, at jeg skal være væk fra min datter i seks måneder. Jeg kan jo ikke sige, om det vil ændre sig, når hun bliver ældre, men som det er nu, kommer det ikke til at ske, siger Sofie Kofod-Kristoffersen.

Ud over de to moduler på Reservens Føringskursus var det en del af Sofies individuelle kompetenceudviklingsaftale, at hun skulle deltage i to større øvelser med henholdsvis 1. og 2. Brigade. Blandt andet var hun med 1. Brigade på Allied Spirit 2024

”

Hvis tilbuddet om et alternativt FØK ikke var kommet - ja, hvad så? Jeg havde nok trukket den så langt, jeg kunne som premierløjtnant. Det var ligesom enten kaptajn på den her måde eller slet ikke kaptajn, og så måtte jeg jo finde ud af, hvad jeg så ville i stedet.

Sofie Kofod-Kristoffersen, kaptajn

i Hohenfels og på stabsøvelse med 2. Brigade, hvor hun fungerede som CIS-officer.

Med gennemførelsen af FØK Reservens to moduler kombineret med felt- og stabsøvelser samt Kursus 1 og Kursus 2 i bl.a. ledelse og forvaltning føler Sofie sig godt rustet til sin videre karriere, hvor planen inden for rækkevidde omfatter tjeneste i en bataljons- eller regimentsstab samt en periode som kompagnichef.

- Der er rigtig mange stillinger at vælge imellem som kaptajn, og jeg har endnu ikke planer længere frem, siger Sofie, som ikke forventer, at hendes valg af det alternative FØK umiddelbart vil begrænse hende i hendes karreevalg.

Med 1. og 2. Brigade på øvelse

- Jeg har lært sindssygt meget på de øvelser, og faktisk har jeg svært ved at se, at min vej til at blive kaptajn skal give mig begrænsninger senere hen. Jeg har været igennem 60 procent af, hvad de studerende på det almene FØK er igennem. Vi laver de samme opgaver, men jeg gør det blot færre gange, end de gør. Qua den større rutine bliver de selvfølgelig også dygtigere til stabsarbejde. Det gør man med mere rutine. Men jeg kan ikke se, hvorfor min uddannelse - den mindre rutine - skal gøre mig dårligere til at skulle noget andet på længere sigt. Jeg har deltaget i operative øvelser og udført stabsarbejde dér - det gør man ikke på det almene FØK, siger Sofie Kofod-Kristoffersen og tilføjer:

- Hvis nogle mener, at jeg ikke er dygtig nok, må de jo pege konkret på, hvad det er, jeg mangler af kompetencer. Og det er jeg også klar til at modbevise via de stillinger, jeg søger. Og jeg skal da også indrømme, at hvis jeg søger en stilling og bliver valgt fra ud fra en begrundelse om, at jeg er B-kaptajn, ja så vil jeg sagtens kunne leve med det, for det ville ikke være en chef, jeg ville have lyst til at arbejde for. Og så må jeg bare søge et andet sted hen, hvor holdningen er en anden. I første omgang har det

Foto: Leon Lindholm/Forsvarsgalleriet.

Vi har besluttet os for at opleve officerer, som ikke ønsker at blive kaptajn, fordi de ikke ønsker at tage til København i fem-seks måneder. Og vi har også set opsigelser på grund af det.

**Henrik Graven Nielsen,
oberst**

været en stor tilfredsstillelse, at mine chefer ved regimentet ikke har været nervøse for mine begrænsninger - og det er jo et godt udgangspunkt og en stor tillidserklæring: Der er nogle, der tror på mig OG på projektet. Det var da en cadeau og et bevis på, at jeg kunne lykkes - både som officer og som mor.

Ligesom Pernille Høy er Sofie Kofod-Kristoffersen også gift med en soldat. Han er premierløjtnant, og som et lille kuriosum er han netop nu elev på det almene FØK på Frederiksberg Slot.

- Ja, jeg kom jo først, og vi joker da tit om, hvem der bestemmer derhjemme. Vi er dog ikke i tvivl om, at det er vores datter, der er generalen, griner Sofie Kofod-Kristoffersen, som for nylig er tiltrådt som midlertidig chef ved NATO-enheden DCM-E i Haderslev.

Er primær forælder, mens manden er på kursus

I og med at hendes mand er af sted på FØK i København, mærker hun, hvilken belastning det kan være i hverdagen at være primær forælder.

- Af og til synes jeg, at jeg er hårdt spændt for. Min arbejdsplads er fuldt ud forstående for, hvad der sker, men jeg er primær forælder: Jeg afleverer mit barn hver dag, jeg henter hver dag, jeg skal tage sygedagene, og jeg kan ikke bare sige ja til et kursus og tage af sted i to dage uden at arrangere pasning af vores datter - så det sætter helt klart nogle begrænsninger for mig, siger Sofie og tilføjer:

- Et er min egen holdning til at skulle være væk, men nu prøver jeg selv, hvad det betyder at være den derhjemme i hverdagen, hvor jeg må undvære ham i et halvt år.

To yderligere premierløjtnanter er i gang

Det var chefen for Føringsstøtteregimentet, FSR, oberst Henrik Graven Nielsen, der personligt foreslog Sofie Kofod-Kristoffersen den alternative vej til kaptajnsstjernerne.

- Vi har besluttet os for at opleve officerer,

som ikke ønsker at blive kaptajn, fordi de ikke ønsker at tage til København i fem-seks måneder. Og vi har også set opsigelser på grund af det. Så helt konkret var vi nødt til at finde et alternativ, så officerer som Sofie kunne blive kaptajn, da hun ellers ville søge ud civilt eller søge til andre værn. Og det gælder både mænd og kvinder, siger Henrik Graven Nielsen, der i øjeblikket har yderligere en premierløjtnant, som er i gang med Reservens Føringskursus som led i et alternativt FØK. Det samme gælder en officer fra FPS.

- Det er jo bare brandærgerligt, hvis dygtige officerer forlader os på grund af uddannelsesformen. Og det er jo ikke for at være på tværs eller udfordre systemet, men jeg siger bare: Vi har brug for mange typer af medarbejdere - lad os give dem nogle muligheder, hvis vi kan. Og det alternativ, vi ser i forhold til FØK, er meget anvendeligt for et regiment som vores, der har et meget bredt opgavespektrum, siger Henrik Graven Nielsen.

Personligt ser han ikke umiddelbart begrænsninger i Sofies karriere på grund af den alternative uddannelsesvej.

- Jeg ser ikke begrænsninger i forhold til Sofies muligheder for at blive for eksempel kompagnichef.

De unge i dag er uhyre lærenemme og gode til at suge viden til sig. Det, man evt. går glip af, er det hold- og samspil med medstuderende, som man har mere af på FØK, da holdet jo arbejder tæt sammen i fem måneder. Det kan man ikke nå på samme måde på FØK Reservens. Men så må man nå så langt, som man kan, og som Sofie nævner, har hun så til gengæld fået mere praktisk erfaring i forbindelse med øvelsesaktiviteter, siger Henrik Graven Nielsen. ■

FØK - ET KURSUS, DER LØBENDE TILPASSES HÆRENS BEHOV

Det er Hærkommandoen, der selv definerer, hvilke uddannelser Hærens officerer skal have, mens det er Forsvarsakademiet, FAK, der sammensætter og udbyder de uddannelser og kurser, der efterspørges af Hæren og andre værn og myndigheder.

TEKST OG FOTO MORTEN FREDSLUND

FØRINGSKURSUSELEMENTET VED CENTER FOR LANDMILITÆRE OPERATIONER sammensætter og gennemfører såvel Føringskursus, FØK, som Føringskursus Reserven, som omtales i foregående artikel.

Og her kender man godt til de problemstillinger vedrørende FØK's længde og krav om tilstedeværelse i København, som rejses i artiklen.

- Det er en problematik, som vi er opmærksomme på. Vi får input både via vores dialog med Hæren og med vores kursister, når de er optaget på kursus, og vi er optagede af, hvordan kursisterne oplever kursets gennemførelse. Det betyder også, at vi internt og på baggrund af kursisternes evalueringer og ønsker løbende optimerer og justerer på FØK for at sikre, at vi tilbyder den rigtige uddannelse, siger major Nicolai C. B. Jensen.

Han er elementleder på Føringskursuselementet, hvor man de sidste 15 måneder løbende har justeret og tilpasset belastningen på FØK. Det betyder bl.a. øget brug af onlineundervisning og ændrede mødetider generelt, hvilket er blevet godt modtaget hos kursisterne.

- Vi søger hele tiden at optimere læringsudbyttet for kursisterne med størst mulig fleksibilitet i forhold til det nødvendige kompetenceniveau. Så selvom kursus er 100 dage, betyder det ikke 100 dages tilstedeværelse. Tidligere var der desuden meget begrænset mulighed for fravær til eksempelvis barns første sygedag, men det er nu blevet justeret, så det

giver familierne bedre fleksibilitet og mindsker belastningen på den forælder, der er tilbage. Ved familier, hvor begge forældre er i Forsvaret, har vi givet mulighed for fleksibilitet, når partneren eksempelvis skal på øvelse og derfor er væk fra hjemmet. På den måde opleves belastningen på kursisterne og deres familier ifølge kursisterne fra de sidste to hold som mindre, siger Nicolai C. B. Jensen og tilføjer:

- I vores seneste evaluering spurgte vi vores kursister, om de ville anbefale føringskursus i sin nuværende form og placering, hvilket samtlige kursister svarede ja til. Af disse var ca. 50 procent fra Jylland. Tidligere blev kursus gennemført ved siden af egen tjeneste, hvorfor deltagerne også skulle passe deres normale arbejde ved siden af uddannelse og familie. Den nuværende model virker her meget mere attraktiv for flertallet af kursisterne og giver blandt andet bedre mulighed for fordybelse, læring og dermed også et højere fagligt niveau.

En ændret kultur

Nicolai C.B. Jensen forklarer, at ændringerne ved FØK i høj grad er resultat af en generelt ændret kultur ved Føringskursuselementet gennem de sidste 18-24 måneder, og at mange af de nævnte ændringer nu er ved at blive kendt ude i Hæren.

- Men det er noget, som vi fortsat arbejder på at udbrede kendskabet til, så officererne på den måde kan

”

Vi søger hele tiden at optimere læringsudbyttet for kursisterne med størst mulig fleksibilitet i forhold til det nødvendige kompetenceniveau.

Nicolai C. B. Jensen, major

træffe oplyste valg angående Føringskursus, der fortsat har til formål at sikre, at Hærens officerer får afsættet til at kunne virke som kompagnichefer og operationsofficerer i stabe, siger Nicolai C. B. Jensen.

Han understreger, at FAK uddanner de officerer, som Hæren og de øvrige myndigheder ønsker, at man skal uddanne.

- Det betyder også, at vi gerne underviser officerer af linjen på Føringskursus for Reserven, hvis de tilmeldes dette kursus. For i sidste ende er det op til Hæren at beslutte, hvilke kompetencer de ønsker, at vi skal give Hærens officerskorps. Så vil vi efter bedste evne imødekomme det, siger Nicolaj C.B. Jensen. ■

Tak for førstepladsen

Er du i tvivl om du har den rigtige bank? Det er vores kunder ikke. For fjerde år i træk vinder Lån & Spar prisen for at have de mest loyale bankkunder i Danmark. Faktisk ville 82 pct. af vores kunder genvælge Lån & Spar, hvis de skulle vælge bank i dag. Det viser en uafhængig undersøgelse fra konsulenthuset Loyalty Group.

Er du medlem af HOD - men ikke kunde i Lån & Spar?

I så fald går du glip af en række fordele, blandt andet Danmarks højeste rente på din lønkonto. Udnyt de fordele, der følger med dit medlemskab af HOD - bliv MedlemsKunde i dag.

Gå ind på lsb.dk/hod for at se alle fordelene, eller ring **3378 1999**.

GDELS og dansk forsvars 30 års samarbejde

I år er General Dynamics European Land Systems (GDELS) stolte og taknemmelige over at se tilbage på tre årtiers tætte samarbejde med det danske forsvar. I 1994 startede projektet med anskaffelsen af EAGLE I. Året efter modtog Hæren sine første køretøjer under betegnelsen Spejder-vogn M/95. Det gjorde Danmark til en af de to første EAGLE-brugere. Siden dengang er i alt 670 GDELS-køretøjer af forskellige typer taget i brug hos Forsvaret.

EAGLE I var det første GDELS-system der var i brug hos det danske forsvar. Den blev flittigt brugt i missioner i udlandet.

Den sikre og vellykkede drift af EAGLE I - flåden med de danske styrker udsendt til Balkan, Irak og Afghanistan førte til de senere indkøb af EAGLE IV - og V-versionerne. Baseret på GDELS eget DURO taktiske lastbilchassis frem for det mindre HMMWV køretøj, giver disse en forbedret beskyttelse, nyttelast og indvendig volumen. Alsidig og adræt on - og off - road kørsel, med en lav silhuet og højt beskyttelsesniveau for sit mandskab, egner den all-round EAGLE sig til rekognoscering, patruljering, forbindelses- og kommandoroller samt transport af personel og materiel i både asymmetrisk og konventionelle scenarier. I det lette taktiske segment blev flåden suppleret med den DURO IIIP beskyttede 6x6 køretøj i ambulancevarianten.

Introduktionen af EAGLE I blev efterfulgt af anskaffelsen af det 8x8-hjulede pansrede PIRANHA IIIH køretøj i 1997 og 1998. PIRANHA IIIH blev ligeledes udsendt til Danmarks missioner

i udlandet, hvor den blev flittigt brugt og beviste sin pålidelighed under de hårdeste forhold. Selvom PIRANHA IIIH ikke længere er i tjeneste hos det danske forsvar, har den ikke nået slutningen af sin livscyklus. Under et initiativ fra den tyske forbundsregering blev 19 PIRANHA IIIH renoveret ved GDELS og overført til Moldova for at forstærke landets Fredsbevarende Bataljon. Fra 2003 blev PIRANHA IIIH suppleret med den nyere PIRANHA IIIC som også blev brugt med succes i Afghanistan og Irak, og er den dag i dag stadig i brug.

I 2016 blev Den Danske Hær den første kunde af PIRANHA 5. Den blev udvalgt efter et intenst internationalt sammenlignende test med fire andre konkurrenter. Her havde PIRANHA demonstreret sin overlegne mobilitet på tværs, selv i sammenligning med de tre bæltekøretøjer i konkurrencen. Med seks indledende varianter – infanteri, kommando, ambulance, ingeniør, mortar og repair – udgør køretøjet ryggraden i den dansk hærs mekaniserede styrker på hjul. Mangfoldigheden af leverede PIRANHA-varianter understreger også det meget modulopbyggede familiekoncept, som er bygget ind i alle GDELS-køretøjer. Udover deres høje beskyttelse og ydeevne er en stor fordel ved PIRANHA køretøjer samt deres interoperabilitet. Med mere end 12.000 leveret køretøjer er PIRANHA den mest udbredte pansrede mandskabsvogns familie med hjul i den vestlige verden.

EAGLE V er den seneste tilføjelse til den danske hærs køretøjsflåde.

Danmark var den første kunde til PIRANHA 5 – der introducerede den seneste generation af den vestlige verdens mest succesrige pansermandskabsvogns familie.

Professionel logistisk support og pålidelig levering af reservedele er en integreret del af GDELS-koncept. Det tætte samarbejde med det danske forsvar har gjort Danmark til endnu et af GDELS' „hjemlande“, udover sine traditionelle produktionsfaciliteter i Spanien, Schweiz, Tyskland og Østrig. En del af denne succeshistorie er det betroede partnerskab med den lokale industri. GDELS har identificeret samarbejds muligheder med lokale nøglepartnere, som bidrager til væsentlige danske sikkerhedsinteresser. I dag omfatter det danske PIRANHA 5 underleverandørsteam otte hovedpartnere og mange mindre langs forsyningskæden. Dette sikrer ikke kun en hurtig reaktion på ethvert af den danske hærs behov, men giver også varige fordele for den lokale industri. I stedet for projektspecifik blueprintproduktion forfølger GDELS sin langsigtede industrielle vækststrategi med eksportmuligheder for den lokale industri og skaber dermed også nye jobmuligheder i et langsigtet perspektiv. Ud over den løbende logistiske støtte er der nye projekter i horisonten. Tidligere i år blev det besluttet at anskaffe en luftforsvarsvariant af PIRANHA 5. Forsynet med SKYRANGER 30-tårnet vil det skærme mobile enheder mod lufttrusler – igen, PIRANHA er den rigtige platform til at få systemet derhen, hvor det er nødvendigt!

STOLEN FANGER

Det er så fristende at skynde sig at komme i gang, når man får en funktion i højere stilling. Men du skal ikke starte, før du har aftalt vilkår og honorering, for det kan koste dig penge. Når du først har sat dig i stolen, så fanger den.

TEKST PETER SLOTH

FUNKTION I HØJERE STILLING BLIVER BRUGT BREDT I FORSVARET.

Hvis man ikke får aftalt vilkårene og honoreringen, som skal gælde for den enkelte sag, kan det medføre udfordringer for officeren. HOD ser jævnligt sager, hvor en officer er begyndt at fungere i en højere stilling, uden at vilkår og vederlag er aftalt. Det sker typisk, når der er behov for hurtig tiltræden i den højere stilling, og i det fleste tilfælde sker det af ren god vilje. Men hvis officeren begynder at arbejde i stillingen, er muligheden for forhandling væk, og officeren har ubevidst accepteret de vilkår, som arbejdsgiver tilbyder.

Funktion i højere stilling betyder, at man overtager en stilling højere end det niveau, man befinder sig på. Forudsætningen for, at en officer kan blive konstitueret eller fungere i en højere stilling, er, at man overtager samtlige arbejdsopgaver i den højere stilling. Anvendelse af funktion kan finde sted i tilfælde, hvor en højere

stilling er ubesat, samt i tilfælde hvor indehaveren af en højere stilling er midlertidigt fraværende fra tjenesten.

I henhold til tjenestemandsløven eller overenskomsten har officeren pligt til at forrette tjeneste i den højere stilling. Man skal til gengæld honoreres for at varetage funktionen i den højere stilling eller konstitution. Det fremgår både af tjenestemandsløven, PAV og overenskomsten, at der skal finde honorering sted.

Når man skal fungere i højere stilling, bliver man honoreret for over- og merarbejde efter de regler, der gælder for den højere stilling. Det har både betydning for tjenestemænd og overenskomstansatte i forhold til stillinger i chefgruppen og i løngruppe 5. Disse stillinger er allesammen kendetegnet ved, at der ikke vil være fast honorering for overarbejde, men at der ydes vederlag for det udførte arbejde i den periode, hvor funktion og konstitution er gældende.

Hvis man blot overtager dele af opgaverne fra den højere stilling, er der tale om supplerende opgavevaretagelse, og her skal man aftale vilkårene for det. Her kan der laves en aftale om midlertidigt funktionstillæg eller engangsvederlag.

Honoreringen for funktion eller konstitution i højere stilling sker ved forhandling af et funktionsvederlag. Funktionsvederlag beregnes fra det tidspunkt, hvor officeren overtager

opgaverne i den højere stilling, og udbetales bagudrettet. Størrelsen af funktionsvederlaget skal forhandles, og hvis der ikke aftales noget, fastsættes vederlaget som forskellen mellem de faste løndelev i den højere stilling og officerens nuværende løn. Hvis officeren er højere lønnet end de faste løndelev i den højere stilling, bevarer officeren sin aktuelle honorering.

Forhandlingen af funktionsvederlag sker lokalt ved, at ledelsen kontakter tillidsrepræsentanten, som er bemyndiget til at forestå forhandling op til og med gruppe 5 eller M331 niveauet. Skal der forhandles funktionsvederlag for funktion i chefgruppen, foregår det med HOD sekretariat.

Det er vigtigt, at der foregår en forhandling, inden officeren sætter sig i den højere stilling og begynder at arbejde i den. Hvis der ikke er foretaget en forhandling af funktionsvederlaget, vil det enten være størrelsen af løndifferencen, eller også vil det være de vilkår, som arbejdsgiver ensidigt fastsætter. Og her har HOD ikke mulighed for efterfølgende at gå ind og påvirke vederlagets størrelse. HOD opfordrer til, at officeren, som skal fungere i højere stilling, sikrer sig, at der forhandles funktionsvederlag hurtigst muligt, efter at man får besked om at skulle fungere i en højere stilling. Hvis først man begynder at arbejde i den højere stilling, er muligheden for forhandling væk, og stolen fanger. ■

Officerer i løngruppe 1 og 2, som forretter tjeneste i stillinger på løngruppe 3 (PL) niveau er ikke

omfattet af aftale om konstitution og må ikke anvendes i stillinger i løngruppe 4 eller højere.

M332 er en personlig omklassificering og ikke et stillingsniveau, og der kan ikke ydes funktionsvederlag i forhold til M332 lønnen.

Hvis du har spørgsmål om funktion i højere stilling, så skal du kontakte konsulent Peter Sloth på peter@hod.dk eller 5093 3649.

STOOOOP!!!
DEN KAN VI LET GÅ HEN
OG FÅ BRUG FOR...

Orlogskaptajn Michael Løbnitz Bager, 56 år

HB-medlem Søværnet
Næstkommanderende ved Center for
Sømilitær Teknologi på Nyholm

Hvorfor er du involveret i organisationsarbejde?

Jeg har altid været socialt anlagt og har en stærk retfærdighedssans. Disse egenskaber ledte mig allerede på SOS ind i både lokalafdelingen af kadetter og Kadetforeningen. Jeg tror på, at det nytter at organisere sig i fællesskaber og løfte stemmen over for uretfærdigheder. Og jeg har en historie, der beviser det. Som PL var jeg nemlig med til at lede en kollektiv udmeldelse af fagforeningen, fordi vi var vrede over, at søtillæg var væsentligt lavere i værdi end tilsvarende øvelsestillæg. Vi var mange unge "løver", der stod sammen, og det lykkedes heldigvis at råbe både fagforening og personelforvaltning op. Tillæggene kom på niveau, og så var jeg hurtigt tilbage i min lokalafdeling!

CV

1986 - 1993 - Værnepligt og officersuddannelse (operativ linje)

1993 - 2002 - Inspektionsskibe, mineskibe, Grønland, Færøerne og videreuddannelse

2002 - 2003 - Søfartsstyrelsen, fuldmægtig i regelcentret (tjenestemandstilling, TUL)

2003 - 2005 - SMK systemplanlægning (skibsbygning, støtteskibe, fregatter,

inspektionsfartøjer, MKII, helikopterintegration, Harpoon)

2005 - 2006 - Videreuddannelse II/L

2006 - 2009 - Sagsbehandler i FKO, Koordinationsstaben (vi solgte bl.a. ammunitionsfabrikken)

2009 - 2012 - Grønlands Kommando, CH-O og CH-PL (business case for reduktion og flytning til Nuuk)

2012 - 2017 - Adjudant for HM Dronningen og den kgl. familie. Sidetjeneste i FKO (O-staben)

2017 - 2018 - Arktisk Kommando CH-J5

2018 - 2019 - FMI (KAKI) PIT projektledelse

2019 - Næstkommanderende ved Center for Sømilitær Teknologi

INTOPS

2007/2008 - NATO training mission, Irak

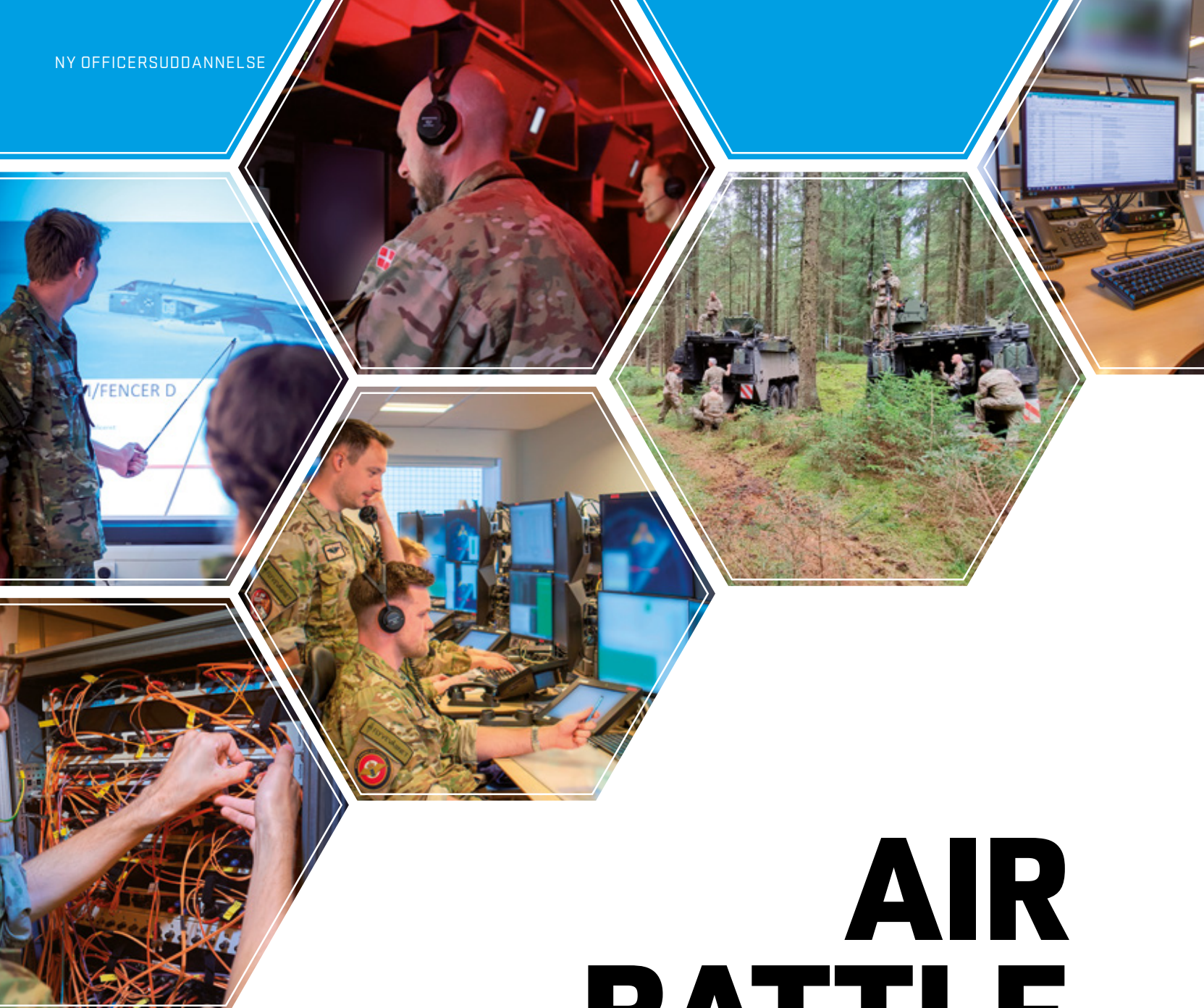
2019 - 6 FRONTEX-udsendelser

Hvilke mærkesager er de vigtigste for dig?

Overordnet synes jeg, at vores vilkår som officerer er gode. Den fleksibilitet, de overenskomstansatte har, kan jeg godt være lidt misundelig på, for pensionsspørgsmålet har ofte domineret, når jeg har skulle orientere mig om andre muligheder og fremtiden. Derfor er jeg meget opmærksom på, at der skabes vide muligheder for at kunne tilpasse tjenesten til såvel kompetencer som interesser og livssituation. Gerne med mulighed for en afstikker til arbejdsmarkedet uden for Forsvaret.

Som officerernes faglige organisation bør vi stå op imod de mange mystiske regler og systemer, der behandler medarbejderen, som var vedkommende en forbryder. For selv om det er arbejdsgiveren, der bestemmer under ledelsesretten, gør det hverdagen unødvendigt besværlig og nogle gange ubehagelig. I det ressourceløse forsvar halter det desværre med fornuftig, god forvaltning.

Heldigvis er der med HR-tiltaget "Stærke arbejdsfællesskaber" kommet fokus på de sider af hverdagen, som vedrører ordentlighed mellem medarbejderne. Det er noget, jeg er begejstret for og håber vil slå igennem fra at være et HR-tiltag til at blive en del af vores kultur. HOD bærer med officererne en af hovednøglerne til, at det kan blive en succes. Det skal være psykologisk trygt at gå på arbejde i Forsvaret.

AIR BATTLE MANAGER

Til næste år kan de første kadetter begynde på Flyvevåbnets nye officersuddannelse, Air Battle Manager, som tager over for den tidligere Kontrol- og Varslingsuddannelse.

TEKST SARA RAVNMARK

FOTO AIR CONTROL WING

Den sikkerhedspolitiske situation og intense teknologiske udvikling, som verden i dag er vidne til, betyder på mange måder, at Forsvaret må gentænke, hvordan man træner og uddanner soldater og førere. Det gælder også i Flyvevåbnet, hvor man er i gang med at omlægge tjenestegrensuuddannelsen Kontrol og Varsling til en mere tidssvarende uddannelse for at ruste de kommende officerer bedre til fremtidens multidomæne kampplads.

Den nye uddannelse er tilrettelagt i et samarbejde mellem Flyverkommandoen, Forsvarsakademiet og Air Control Wing (ACW). Med sin knowhow og hands-on inden for Air Command and Control (AirC2) har ACW især haft fokus på, hvad den nye tjenestegrensuuddannelse og undervisningen konkret bør indeholde.

- Tidligere blev vores officerer uddannet til at løse nationale operationer i fredstid og ved behov klædt på til at tage ud til verdens brændpunkter og koble ind i en større koalition. Typisk inden for et nicheområde, som vi er dygtige til. Med krig på det europæiske kontinent skal vi styrke det nationale forsvar og være gode til flere af krigens aspekter. Det skal uddannelsen afspejle, siger Kristian, som er Kontrol- og Varslingsofficer og sagsbehandler ved ACW. Sammen med to kolleger har han været tæt involveret i tilblivelsen af Air Battle Manager.

Rustet til fremtiden

Air Battle Manager tager afsæt i den tidligere Kontrol og Varslingsuddannelse og dækker, ligesom den, grundlæggende flykontrol og

lufrumsovervågning i forbindelse med gennemførelsen af luftoperationer. Men herudover får de kommende officerer også en mere omfattende træning og dybere forståelse for Air Power, moderne teknologi samt samarbejde på tværs af værn, specialer og fagområder, hvor AirC2 spiller en vigtig rolle. Alt sammen kompetencer, som skal styrke beredskabet og fremtidens operative kapaciteter, fortæller Kristian.

- Som Air Battle Manager bliver man endnu bedre rustet til at klare de komplekse og udfordrende situationer, som moderne luftoperationer kræver. Man kommer til at arbejde i et spændingsfelt mellem taktik og handling, hvor evnen til at analysere og reagere på komplekse situationer bliver afgørende for Forsvarets samlede kampkraft og for at sikre luftoverlegenhed. Jeg ved, at mange allerede har vist interesse for uddannelsen, og at chefer ser frem til at modtage den her nye type officerer.

Mere fælles viden

Air Battle Manager rummer fire underspecialer, og trods forskellene vil der løbe en rød tråd af fælles viden gennem dem alle.

- Man skal vide noget om hinandens specialer for at blive god til sit eget. Det skaber synergieffekt og giver fælles referencepunkter, når alle har viden om det helt basale omkring AirC2. For eksempel er det fordelagtigt for en Fighter Controller at vide, hvad der sker med kampflyene, når vedkommende overdrager dem til en Joint Battlefield Air Controller i en High-Density Airspace Control Zone for at nedkæmpe et mål. Og at en Air

”

Man skal ikke presses op i systemet til en sagsbehandlingstillig, hvis man hellere vil blive på specialistvejen og udvikle sig der.

Kristian, Kontrol- og Varslingsofficer og sagsbehandler ved ACW.

Intelligence Officer er særlig skarp på modstanderens elektroniske krigsførelseskapabiliteter og briefer Surveillance and Link Officeren på dette, så vedkommende kan træffe de rigtige beslutninger for at beskytte vores systemer.

Blandt de fælles elementer er også cyber, elektronisk krigsførelse, space og ikke mindst taktisk datalink, som er sikre trådløse kommunikationsforbindelser, der bruges af NATO-lande til at udveksle taktiske data mellem platforme og kommandoer.

Klar relevans

I starten var der nogen skepsis i forhold til de fælles elementer. For præcis hvad og hvor meget er der brug for? Har en efterretningsofficer for eksempel brug for at vide en masse om, hvad der foregår i operationsrummet?

- Men jo mere vi arbejdede med det, jo tydeligere blev det, at det er relevant. En Air Intelligence Officer kan for eksempel bedre bearbejde data og give efterretninger, som passer præcis ind i det, operatøren

Kristian er kaptajn, Kontrol- og Varslingsofficer og sagsbehandler ved Future Operations, Air Control Wing i Flyvevåbnet. Han kan kontaktes via stabsnummer ACW-OF-004.

skal bruge, hvis vedkommende også har en baggrundsviden inden for flykontrol. Det giver bare bedre forudsætninger for at kunne give det bedste efterretningsbillede, siger Kristian.

Find specialisterne

Det fælles fundament ses også tydeligt i uddannelsens opbygning. Når man begynder på sin tjenestegreusuddannelse ved ACW, får man først et grundkursus på seks måneder, som er fælles for alle specialeretninger. Først herefter starter man på sit eget speciale på fem måneder. Underviserne skal gerne findes vidt omkring i Forsvaret.

- Vi vil gerne gå bredt ud for at finde nogen, der er stærke inden for de forskellige emner, og som arbejder med dem til daglig. Flyvevåbnet har for eksempel selv dygtige specialister inden for taktisk datalink, og jeg ved, at man i Søværnet er meget dygtige inden for elektronisk krigsførelse. Vi er hele tiden i dialog med nogen uden for ACW for at få sat den bedste uddannelse sammen til fremtidens kursister.

Den rette timing

Første hold starter allerede i 2025, og specialerne kommer til et for et, for det tager tid at tilrettelægge og implementere en

Air Battle Manager-uddannelsen vil indeholde fire underliggende specialer

- **Joint Battlefield Air Controller** - tilgår som speciale i januar 2025
- **Fighter Controller*** - tilgår som speciale i januar 2026
- **Surveillance and Link Officer** - tilgår som speciale i januar 2026
- **Air Intelligence Officer** - tilgår som speciale i januar 2027

* Fighter Controller erstatter Fighter Allocator, som udgår på grunduddannelsen og i stedet vil blive tilbudt som efteruddannelse.

ny officersuddannelse. Derfor er der stadig beslutninger, der skal træffes - blandt andet om hvornår og hvordan kadetterne vælger speciale.

- Det ønskelige er, at de tidligt afgiver en prioritering af, hvad de har interesse for, så vi sikrer en god spredning på specialerne, lyder det fra Kristian.

At timing og rekruttering hænger tæt sammen, er specialet Joint Battlefield Air Controller (JBAC) et godt eksempel på. JBAC har indtil nu været tilrettelagt som en efteruddannelse, hvor officerer fra Kontrol og Varsling blev uddannet til Fighter Allocator og efter et par år i denne rolle har fået tilbudt JBAC-uddannelsen. Men på det tidspunkt er der typisk kun en enkelt eller to, der er interesseret i at gå den vej, og det er alt for lidt til behovet. Derfor bliver JBAC nu lagt ind som speciale under Air Battle Manager, så man langt tidligere får åbnet kadetternes øjne for denne mulighed.

- Ansøgerne vil allerede på Forsvarets karrieresite blive præsenteret for JBAC som et af specialerne, så flere kan nå at tænke 'uh, det lyder spændende', inden de når for langt i andre retninger af deres karriere. Her forklarer vi også hele

uddannelsen så udførligt som muligt for at forventningsafstemme tidligt og dermed bedre kunne tiltrække de rette kandidater.

Horisontale karriereforløb

Efter uddannelsen kommer som bekendt karrieren, og her er der også nye tanker i gang.

- Vi vil gerne åbne for, at operatørvirket ikke nødvendigvis er bundet op på den rang, man har. Sådan opererer man meget i udlandet, og det giver flere karriereveje for operatørerne og bedre muligheder for fastholdelse, fortæller Kristian.

Fremover kommer man derfor til at se både officerer og befalingsmænd varetage stillinger som Fighter Controllers og officerer i rollen som Track Productions Officer, som ellers tidligere har været forbeholdt befalingsmænd. På samme måde er det også ønsket at åbne fremtidens SAM Allocator og SAM Controller-funktioner op for hhv. befalingsmænd og konstabler - funktioner, som førhen kun har været tiltænkt henholdsvis officerer og befalingsmænd. I det hele taget skal der tænkes i flere retninger end de gængse.

- Horisontale karriereforløb skal være lige så legitime som vertikale forløb. Man skal ikke presses op i systemet til en sagsbehandlertil-

ling, hvis man hellere vil blive på specialistvejen og udvikle sig der. I fremtiden skal vi ikke kun have operativt dygtige konstabler og befalingsmænd, men også officerer, som forstår at føre og træffe taktisk gode beslutninger funderet på en lang operativ karriere. Og det forudsætter, at vi skaber mulighederne for en spændende horisontal karrierevej med øvelser og udstationeringer. ■

Læs mere om uddannelsen på karriere.forsvaret.dk/uddannelse/flyvevaabnet/air-battle-manager/

To NATO-doktriner

Air Battle Manager er baseret på særligt to NATO-doktriner for uddannelse af operatører inden for henholdsvis flykontrol og taktisk datalink: *NATO Qualifications for Fixed Wing Above Water Warfare/ Aerospace Surveillance And Control System Aircraft Controllers* samt *NATO Qualification Levels for Tactical Data Link Personnel*.

Advokater med lang baggrund i Forsvaret, giver 20% rabat på advokatrådgivning til private

Vi har indgået aftale med HOD om medlemsrabat på advokatrådgivning.

Du kan således med fordel få berigtiget din bolighandel, styr på dine ansættelsesrettigheder, udarbejdet testamente eller ægtepagt, blive rådgivet om papirløst samliv, børn og samvær eller opløsning af parforhold - med andre ord, alt hvad du har brug for som privatperson.

Ring på tlf. **43 43 43 61** og hør om dine muligheder eller send os en mail på info@bakertillylegal.dk

Claus Rehl, Advokat (H)
PLR

Nicholas Ø. Keller, Advokat (L)
GHR

 bakertilly
LEGAL ADVOKATFIRMA

Lily Brobergs Vej 57
2500 Valby

Eller

Korskildelund 6 2670
Greve

info@bakertillylegal.dk

Tlf. (+45) 43 43 43 61

NORDEN STÅR STÆRKT I NATO

De fire nordiske lande vil om få år selv kunne klare en mindre militær krise med Rusland. Og af særlige grunde ligger især Danmark og Norge lunt i svinget set fra Washington. Det vurderer ekspert i sikkerhedspolitik, Tormod Heier. Han ser ingen udsigt til noget troværdigt forsvar mod Rusland baseret på Europa alene, trods Donald Trumps tiltræden og krav om oprustning.

TEKST NIELS-BIRGER DANIELSEN FOTO SARASKYTTE

HVIS DE FIRE SKANDINAVISKE LANDE GENNEMFØRER EN OPRUSTNING SOM FORUDSET I DE SENESTE REGERINGSTILKENDEGIVELSER,

vil de kunne håndtere en militær krise af begrænset omfang lige fra Kirkenes i det nordligste Norge til Kaliningrad i det sydøstlige hjørne af Østersøen. Det vurderer professor Tormod Heier fra Forsvarets Høgskole i Oslo, der har udgivet en lang række bøger om både norsk og international sikkerhedspolitik.

- Mod slutningen af 2020'erne vil de fire nordiske lande tilsammen have bl.a. 240 moderne kampfly, siger han til Officeren på sit kontor på Akershus-fæstningen.

Han opfatter det som meget vigtigt, at de nordiske lande kan håndtere mindre kriser med Rusland alene.

- Rusland frygter ikke Norden alene. Deres frygt gælder Norden som springbræt for amerikanske styrker. De nordiske lande ser på Rusland som en stormagt, der i perioder kan være en fare eller en modstander, men også som en permanent nabo.

Et Norden, der baserer sit forsvar på egne kræfter, vil derfor ikke i samme grad være i fare for russisk aggression. Tormod Heier synes, at det er lykkedes Norge at håndtere nabo-skabet på en god måde under Ukraine-krigen.

- Man lever civiliseret med russerne i dagligdagen i Lapland og ved Ishavet, samtidig med at man leverer våben til Ukraine, der dræber russiske soldater.

God ide med nord-division

Tormod Heier tror, at NATO igennem en ændring i sin styrkestruktur vil kunne understøtte forsvarsevnen. I begyndelsen af 2023 foreslog professor John R. Deni fra Army War College i USA, at man opretter et divisionshovedkvarter i Finland med en stærk, permanent bemanning og dertil en lufttaktisk NATO-kommando i Sverige.

Den norske forsker, der indtil 2022 var oberstløjtnant i den norske hær, vil se positivt på en sådan beslutning.

- Tidligere har man været tilbageholdende ud fra en tanke om, at hvis amerikanerne blev inviteret ind i Fin-

land, kunne Rusland træffe modforholdsregler, fordi de anså de vestlige styrker som en fare for Sankt Petersborg og Murmansk. Derfra kunne en eskalation udvikle sig, siger han.

- Men efter Ukraine-krigens udbrud er det mindre relevant, for det står helt klart, at Ruslands præsident Vladimir Putin kun forstår magtens sprog.

Den permanente skævhed

Tormod Heier understreger, at sandhedens time slår for Europa, når Donald Trump bliver indsat om godt en måned.

- Trump ser et Europa, der har trukket USA ind i to verdenskrige i løbet af det 20. århundrede. Europa magtede heller ikke gennem egne kræfter at ordne situationen under Balkan-krigene i 1990'erne. USA må hele tiden rydde op, og det er ikke i orden. Europæerne har en værdiskabelse seks gange så stor som Ruslands, og de har tre gange så mange indbyggere og dobbelt så mange soldater. Hvorfor skal man hjælpe europæerne, når de ikke kan og vil samarbejde indbyrdes – eller klare deres del af de økonomiske byrder?

Han pointerer skævheden yderligere:

- Næsten 70 pct. af alle militæruddgifter i NATO afholdes af USA, samtidig med at 40 millioner amerikanere lever under fattigdomsgrænsen. Middelklassen i USA har ikke fået øget købekraften siden midten af 1970'erne. USA har desuden et historisk stort budgetunderskud. Trump vil ikke have, at de velstående europæiske lande snylter på amerikanske skatteydere, så USA's kommende præsident vil kræve en anden byrdefordeling.

- Det er europæerne meget lidt tilbøjelige til, og så må de tage konsekvensen. Jeg tror, at Trump ønsker en afslutning på Ukraine-krigen alene af den grund, at USA bærer en tredjedel af udgifterne til donationer til Ukraine. De har bundet 100.000 soldater i Europa og dertil flåde- og flystyrker, siger Tormod Heier.

Land for fred og sikkerhed

Donald Trump har sagt, at han vil fri-

gøre styrkerne fra Europa og få europæerne til at betale en langt større del af udgifterne til Ukraine-krigen.

- Trump er en benhård realpolitiker, der siger noget ligeud, som mange i Europa ser, men ikke siger højt. Det er usandsynligt, at Ukraine kan presse russerne ud af de fire østlige provinser (Donbas) og Krim. Derfor vil amerikanerne gå efter en våbenstilstand.

- Det vil være logisk med en benhård realpolitisk aftale, hvor Ukraine muligvis får vestlige sikkerhedsgarantier og lejlighed til at tage store skridt ind i det værdi- og sikkerhedsmæssige fællesskab i Europa mod i realiteten at afstå 18 pct. af sit territorium.

En sådan ordning kunne sikres af en større NATO-styrke – mest sandsynligt under ledelse af Storbritannien, Frankrig, Tyskland og Polen. Eller det kunne blive en fredsbevarende styrke under OSCE eller FN.

Tanken om at arbejde for, at parterne skal acceptere at fastfryse den nuværende frontlinje blev i Danmark første gang taget op af diplomaten Michael Zilmer-Johns omkring sidste nytår. Den er dybt kontroversiel, da den vil være et udtryk for, at præsident Putins aggression har betalt sig.

Det store strategiske spil

Det, der skaber den barske situation, er, at USA for første gang i sin historie står over for to atommagter som rivaler på samme tid. Da amerikanerne samtidig har store indenrigspolitiske problemer, presser strengere økonomiske og militære prioriteringer sig på.

- Trump er ikke isolationist, blot forretningsmand. Han kan heller ikke tillade sig at være isolationist, fordi amerikansk økonomi afhænger af uhindret adgang til allierede langs de store strategiske søveje i Stillehavet, Atlanterhavet og Det indiske Ocean. USA har på verdensplan omkring 750 militære installationer og baser i ca. 80 lande, uddyber Tormod Heier.

- Uden denne brede, internationale adgang vil USA lettere kunne udsættes for pres fra et Kina, som gradvis skærper kontrollen med de strategiske søveje, hvorigennem omkring 90 pct. af verdens varehandel finder sted.

”

Jeg er ikke så skeptisk over for Trump som så mange andre. Hvis ikke Trump stiller op for sine allierede, ville det give et signal til Putin og den kinesiske præsident Xi Jinping, der kunne tilskynde dem til at øve pres mod amerikanske sikkerhedspolitiske interesser – f.eks. i Hormuz-strædet, ved Taiwan eller i Arktis. Summen af dette vil skabe langt større problemer end at komme en allieret til undsætning i Europa.

Tormod Heier,
professor, Forsvarets
Høgskole i Oslo

Det er det, der er humlen i det strategiske fokus på Indo-Pacific-området.

- USA vil have kontrol med de strategiske veje – frem for alt søveje mellem Stillehavet og Det indiske Ocean. En kinesisk kontrol med disse søveje ville indebære kontrol over amerikansk økonomi – nødvendige råstoffer og halvfabrikata til f.eks. pc'er og mobiltelefoner. Den uhindrede adgang til medicin og microchips ville også komme i fare, siger Heier videre.

Kinas dagsorden kolliderer simpelthen med præsident Trumps.

- Jeg er ikke så skeptisk over for Trump som så mange andre. Hvis ikke Trump stiller op for sine allierede, ville det give et signal til Putin og den kinesiske præsident Xi Jinping, der kunne tilskynde dem til at øve pres mod amerikanske sikkerhedspolitiske interesser – f.eks. i Hormuz-strædet, ved Taiwan eller i Arktis. Summen af dette vil skabe langt større problemer end at komme en allieret til undsætning i Europa.

Lavere atomtærskel

Derfor nærer Tormod Heier ikke større bekymring for, om USA vil honorere NATO-traktatens Artikel 5 – 'musketerartiklen'. En risiko er derimod russiske aktioner eller provokationer mod yderligt beliggende NATO-områder. Situationer vil kunne opstå, hvis USA eller andre NATO-stormagter ikke anser de pågældende handlinger i sig selv for at være vidtrækkende nok til at aktivere Artikel 5.

Amelie Theussen, Forsvarsakademiet i København, behandlede i det seneste nummer af tidsskriftet Ræson mulige hybride trusler fra Rusland mod øgruppen Svalbard. For eksempel har Rusland truet med at lade flådefartøjer gribe ind, når den norske kystvagt inspicerer russiske fiskerbåde, fordi Rusland ikke anerkender den norske fiskeribeskyttelseszone.

- Rusland tester fra tid til anden Norges evne til at hævde sin jurisdiktion på Svalbard. Men i tilfælde af en væbnet konflikt tror jeg, at USA vil

komme, understreger professoren.

Ifølge Heier er Norge – i øvrigt i lighed med Danmark – en strategisk front. Den største eksistentielle trussel mod USA er syv ubåde bevæbnede med interkontinentale atommissiler, der ligger i den vestlige side af Kola-fjorden – indsejlingen til flådehavnene Murmansk og Severomorsk. De er afgørende for en troværdig russisk gengældelseevne mod USA.

Afskrækkelsesbalancen er vigtig, fordi tærsklen til brug af atomvåben er lavere, end den tidligere har været.

- I tilfælde af en optrapning langs den finske og norske grænse mod Rusland har hverken USA eller Rusland formentlig mulighed for at stille med store ekstra landstyrker, forklarer Tormod Heier.

- Det meste af den russiske hær er bundet i Ukraine, og USA kan finde det nødvendigt at bruge sin hær på at gøre klar til krig i Østasien. Derfor vil der være færre eskalationstrin, før atomvåben kommer ind i billedet.

Norges og Danmarks særstilling

Da statsminister Mette Frederiksen oplyste, at hun havde ønsket Trump tillykke med valget i en telefonsamtale, syntes hun at mene, at han er en mand, Danmark kan gøre forretning med. Substansen bag den fortrøstningsfulde holdning ligger måske netop i det høje nord.

- Situationen i Arktis og den lavere tærskel til brug af atomvåben giver en situation, der stiller store krav til efterretninger og tidlig varsling. Her er Norge og Danmark (i kraft af Grønland) afgørende aktører. Derfor står vi i amerikanske øjne bedre end mange andre lande. Norge og Danmark er de to europæiske lande med højest strategisk basisværdi i Washington, hvis der opstår en nuklear krise med Rusland, siger Tormod Heier.

I en artikel i det seneste nummer af Ræson fremhæver militæranalytiker Alexander With Norge som et positivt eksempel i forhold til Danmark, hvor alle tre værn skildres som nærmest ikke-fungerende. F.eks. har det norske søværn 16 kampenheder, det danske kun fem. Heier ser ikke kontrasten som nær så markant.

- Det norske forsvar er i dårlig forfatning og kan ikke forsvare landet i krise

”

Situationen i Arktis og den lavere tærskel til brug af atomvåben giver en situation, der stiller store krav til efterretninger og tidlig varsling. Her er Norge og Danmark (i kraft af Grønland) afgørende aktører. Derfor står vi i amerikanske øjne bedre end mange andre lande. Norge og Danmark er de to europæiske lande med højest strategisk basisværdi i Washington, hvis der opstår en nuklear krise med Rusland.

Tormod Heier,
professor, Forsvarets Høgskole
i Oslo

og krig. Norge skal desuden beskytte et havområde, der er syv gange så stort som landets eget territorium. En række af skibene er i en dårlig vedligeholdelsesstand, vurderer han.

Det norske søværns begrænsede kapacitet viste sig, da det i november 2022 på grund af Ukraine-krigen blev anset som nødvendigt at vise tilstedeværelse i de områder af Nordsøen, hvor de norske oliefelter ligger, og hvor 8.800 kilometer med norske gasrørledninger til Europa er lagt.

Tyskland og Storbritannien måtte rykke til undsætning – Tyskland med tre fregatter og et forsyningskib, Storbritannien med syv krigsskibe og et maritimt patruljefly (MPA).

Tror ikke på europæisk lederskab

Næsten alle europæiske NATO-lande har øget forsvarsbudgetterne kraftigt, men spørgsmålet om lederskab er vanskeligt. Storbritannien bliver ind imellem nævnt som landet, der kan tage et særligt ansvar, men det opfatter Tormod Heier som et fejlskud.

- Jeg ser ikke briterne som leder af det europæiske NATO. De opererer med begrebet Global Britain, hvilket viser, at de ser sig selv som en stormagt. Men de er dybt afhængige af blandt andet efterretninger, logistik, strategisk søtransport og maritime specialstyrker fra USA.

Heier anerkender, at briterne har erfaring i at samordne og koordinere styrker, som de har brugt i Joint Expeditionary Force (JEF) – det britisk ledede militære samarbejde mellem 10 nordeuropæiske lande.

- Men vi har oplevet, at briterne ikke selv kunne stille med de nødvendige krigsskibe til øvelserne, fordi kun 20 pct. af deres flåde er operativ – med krigsskibe under vedligeholdelse indregnet dog knap 40 pct. Resten af skibene er til reparation eller af andre grunde ikke til disposition. Det med stormagt er mest noget, der findes inde i hovederne på briterne selv.

Frankrig har været fremme med udspil om europæisk strategisk autonomi, men europæerne magter det ikke.

- Frankrig og Tyskland har ikke kompetencerne, og de mangler strategiske transportressourcer, vedligeholdelsesressourcer, efterretnings-, overvågnings- og rekognosceringskapacitet samt et tilstrækkeligt antal kampstyrker, vurderer Oslo-professoren.

Det ser med andre ord sort ud.

- Der er et stort behov for en europæisk militær struktur, men det vil ikke ske. En vigtig grund er, at militærmagt er så grundlæggende for suveræniteten, og ingen lande er villige til at opgive at have deres egen hær, søværn og flyvevåben. Der vil ikke komme noget troværdigt forsvar baseret på Europa alene. ■

Tormod Heier

Født 1968 i Oslo

Professor i militær strategi og operationer ved Forsvarets Høgskole i Oslo. Dr.polit. i 2006 fra Oslo Universitet på afhandling om transatlantiske relationer

1991: Officersuddannelse fra Krigsskolen i Kristiansand

1991-93: Premierløjtnant og delingsfører ved Brigade Nord

1999: Efterretningskursus ved efterretningstjenesten i Vardø (i Finmarken – lige ved grænsen til Rusland)

1990-2002: Efterretningsofficer med ansvar for den russiske nordflådes operative status

2005-07: Major og stabsofficer ved Hærens Transformasjons- og Doktrinkommando (TRA-DOK)

2007: Rådgiver hos ISAF-styrken i Masare-Sharif, Afghanistan

2007-08: Oberstløjtnant og ledende stabsofficer i Forsvarsministeriet, Oslo

2010-22: Ledende stabsofficer, forskningschef og forsker ved Forsvarets Høgskole i Oslo

2022: Skiftede fra officersstilling til professorat samme sted

Medlem af et stort antal bestyrelser og kommissioner – også i Sverige og Danmark - inden for militærforhold og sikkerhedspolitik

Har udgivet 17 bøger som forfatter, medforfatter eller redaktør, bl.a.:

Krigen i Ukraina (redaktør - Fakkbokforlaget, Bergen, 2023)

Preparing for Hybrid Threats to Security, Collaborative Preparedness and Response (redaktør s.m. Odd J. Borch - Palgrave, London, 2024)

Militærmaktens rolle i norsk krishåndtering (redaktør s.m. Ann-Karin Larsson - Cappelen Dam, Oslo, 2024)

NYT FRA UKRAINE

Ny antologi giver spændende viden og personlige indblik i krigen i Ukraine og den sikkerhedspolitiske situation i Europa.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN

DET SKORTER IKKE PÅ BØGER OM KRIGEN I UKRAINE I DISSE ÅR.

Seneste skud på stammen er bogen *Nyt fra Ukraine*, som udkom den 19. november på dag 1000 for krigens begyndelse. Bogen stiller spørgsmålet: Hvor var du, da Rusland invaderede Ukraine den 24. februar 2022? 15 eksperter, korrespondenter, forsvarsanalytikere, ambassadører og politikere, svarer og folder deres viden om de stridende parter ud.

Bogen er altså en samling af personlige beretninger om, hvordan 15 danskere med forskellig faglighed og forhold til både Rusland og Ukraine oplevede krigens første timer, døgn og måneder. Hvordan de oplevede optakten, og hvordan de ser fremtiden. Forfatterne har faglig ekspertise, som giver dem hver deres unikke perspektiv på krigen og de interne forhold i Ukraine og Rusland.

Stanken fra massegravene

Undervejs kommer vi blandt andet med freelancekorrespondent Thea Pedersen til fronten, og vi oplever uhyrlighederne i Butja og stanken fra massegravene i Izjum igennem hendes ord.

Vi får direktør i Det Udenrigspoliti-

ske Selskab Charlotte Flindt Pedersens bud på, hvorfor Putin valgte at invadere Ukraine. Hun lægger de omfattende demonstrationer i Belarus, Navalnyjs popularitet og afslørende dokumentarer samt det faktum, at Ukraine var blevet et velfungerende demokrati til grund for, at Putin frygtede, at magten kunne være ved at løbe ud af hænderne på ham.

Hun kommer også ind på Vestens manglende forståelse for, hvor vigtig Ukraine var og er for Putins projekt om et nyt russisk storrig. Personificeret i præsident Joe Bidens kommentar efter et møde med Putin i 2021 om, at USA ikke ville sende tropper til at hjælpe Ukraine, og at Ukraine ikke stod til at blive medlem af NATO.

Bag lukkede døre

Vi får et kig ind bag lukkede døre i Udenrigsministeriet, hos den danske regering, i EU og NATO, når daværende udenrigsminister Jeppe Kofod fortæller om de første timer, døgn og måneder efter de russiske kampvogne krydsede den ukrainske grænse. Samtidig får vi også hans holdning til EU og NATOs reaktion på invasionen.

Lektor ved Forsvarsakademiet Claus Mathiesen fortæller om sin tid

som forsvarsattaché i Ukraine, og hvordan samarbejdet i 2001 bliver nedprioriteret, og ambassaden i Kyiv lukket for at spare penge, da terroren rammer USA 11. september. Han analyserer også NATOs reaktion og mulige overvurderede optimisme omkring ukrainernes chancer for hurtigt at få smidt russerne ud af landet efter deres katastrofale begyndelse på invasionen.

Og vi får et indblik i den russiske propagandamaskines betydning for russernes viden om og holdning til krigen, når forsker i russisk propaganda og desinformation ved Københavns Universitet Valentyna Sharpovalova sætter ord på desinformation, krigsmemes og Kremles retoriske taktikker.

En velskrevet bog

I *Nyt fra Ukraine* kommer vi helt tæt på de eksperter, som siden 24. februar 2022 har fulgt den første storkrig på europæisk jord siden Anden Verdenskrig. Bogen, der er blevet til på baggrund af interviews med forfatterne og efterfølgende bearbejdet af Brian Christensen, er meget velskrevet, og interviewene er godt redigeret. Forfatternes personlighed

”

Læseren får en grundig indsigt i de enkelte forfatteres baggrund og forhold til både Ukraine og Rusland, hvilket faktisk er en styrke for bogens troværdighed. Du er aldrig i tvivl om, at der er vægt bag betragtningerne og analyserne i bogen.

skinner igennem i de enkelte kapitler, uden at det føles som om, man begynder på en helt ny bog, hver gang en ny forfatters ord gør sit indtog på siderne. Den er skrevet i et lettilgængeligt sprog, uden det på nogen måde går ud over kompleksiteten. De forskellige personlige perspektiver kommer godt omkring de mange forskellige facetter af krigen og den sikkerhedspolitiske situation i Vesten generelt.

Netop det personlige spiller en stor rolle i bogen. Læseren får en grundig indsigt i de enkelte forfatteres baggrund og forhold til både Ukraine og Rusland, hvilket faktisk er en styrke for bogens troværdighed. Du er aldrig i tvivl om, at der er vægt bag betragtningerne og analyserne i bogen.

Nyt fra Ukraine er klart værd at læse, hvis man er interesseret i en mere personlig vinkel på krigen, og samtidig i at få en række forskellige syn på både Rusland, Ukraine og Vestens rolle i den globale sikkerhedssituation. ■

GAMMELT SELSKAB FÅR NY STRATEGI

En ny strategi skal give flere medlemmer og mere relevant viden til medlemmer af Det Krigsvidenskabelige Selskab.

TEKST MICHAEL AAGAARD JENSEN

I 153 ÅR ER DER BLEVET DISKUTERET MILITÆRE OPERATIONER, taktik og militær teknologi i Det Krigsvidenskabelige Selskab. Det bliver der stadig, men som så mange andre foreninger, så er gennemsnitsalderen blandt medlemmerne blevet højere, samtidig med at medlemstallet de senere år er faldet. Derfor bliver strategien nu pudset af, for diskussionerne er ikke blevet mindre relevante de seneste år, siger Lennie Fredskov, pensioneret brigadegeneral og sekretariatschef i selskabet.

- Med den verden, som vi lever i lige i øjeblikket, med fokus på sikkerhed, forsvar, opbygning af militære styrker og en igangværende meget brutal krig på det europæiske kontinent, så er jeg af den opfattelse, at diskussionen om krigsvidenskab er vigtigere end nogensinde, siger han.

En kerne af viden

Det Krigsvidenskabelige Selskab har eksisteret siden 1871. Går man i arkivet og læser de over 150 års materiale, så vil man kunne følge de mange krigsvidenskabelige diskussioner, der igennem tiderne har været

blandt militærspecialister. Selvom der i dag er flere andre institutioner, som også udgiver materiale og holder konferencer om sikkerhedspolitik, strategi og forsvarspolitik, så kan Det Krigsvidenskabelige Selskab levere noget mere, mener Lennie Fredskov Hansen.

- Når jeg kigger på, hvad der er derude, så er der meget lidt egentlig militærvidenskab. Der er ikke ret mange, der skriver om operationer, om taktik og om konkret militær teknologi. For mig at se er der et større potentiale ved at fokusere på det, som jeg opfatter som Det Krigsvidenskabelige Selskabs største styrke. For der er en meget stor kerne af militær viden blandt vores medlemmer, som har brugt deres liv på at studere de her ting. Vi har også en meget tæt kontakt til Forsvarsakademiet, hvilket betyder, at vi har mulighed for også at trække på deres viden, fortæller han.

Fokus på operationer og taktik

Den nye strategi blev afprøvet første gang ved et arrangement i Holstebro i august, hvor chefen for 1. Brigade

holdt oplæg om den tunge brigade på den moderne kampplads. Herefter fortalte næstkommanderende i panserbataljonen om, hvordan han ser kampvogne anvendt, og hvad det er for nogle udfordringer, kampvognsvåbenet har. Noget, der har relevans for de yngre officerer og befalingsmænd.

- Det er i virkeligheden den tankegang, som jeg tænker, at vi skal forfølge, hvis det er sådan, at vi skal få tjenestegørende og tidligere tjenestegørende til at interessere sig for det, vi laver, fortæller Lennie Fredskov.

Arrangementer, hvor soldaterne er

Det var ikke tilfældigt, at arrangementet lå i netop Holstebro. For ud over et nyt fokus på kernen i krigsvidenskaben, så har selskabet også kigget på geografien for arrangementerne.

- Jeg fandt ud af, at vi, uden undtagelse, holdt alle vores arrangementer i København. Hvis vi nu tager et hurtigt recap af, hvor Forsvaret ligger henne, så kunne det jo forklare, hvorfor der ikke var så mange af de

Seneste udgivelser

HVIS (ATOM)KRIGEN KOMMER

21. november 2024 Kommentarer: 0
 Artikel af: Rasmus Dahlberg

Bogen er velskrevet og -formidlet, men sætter sig desværre en smule mellem to stole i sit forsøg på både at være...

LÆS MERE...

TO BESIEGE A CITY - LENINGRAD 1941-42

13. november 2024 Kommentarer: 0
 Artikel af: Steen Bornholdt Andersen

Man bliver helt klart vidende om byens belejring og de begivenheder, der fandt sted forud og under det første års...

LÆS MERE...

Arrangementer

03

dec.

NATO gennem 75 år -
 Oprindelse, Udvikling og
 Fremtid

3. dec. 2024 16.00 - 17.30

Sted: Svanemøllens Kaserne, Ryvangs Allé 1, AUD. 118.

Dato: 03/12-2024.

Tilmeldingsfrist: 29/11-2024.

Oplægsholdere: Peter Bogason, Niels Bo Poulsen, Camilla Sørensen.

Streaming: Fremgår d. 3/12

Et årskontingent for medlemskab i Det Krigsvidenskabelige Selskab er på 300 kr.

BLIV MEDLEM

tjenestegørende, som syntes, det var interessant at være medlemmer af Det Krigsvidenskabelige Selskab. Så et andet element af strategien handlede om at flytte arrangementer ud på tjenestestederne rundt om i landet, fortæller han.

Samtidig bliver arrangementerne åbnet mere op, for som Lennie Fredskov siger, så er det svært at rekruttere nye medlemmer, hvis alle i salen allerede er medlemmer. Derfor vil medlemmer af soldaterforeninger, InterForce og lignende få invitationer til selskabets arrangementer. Arrangementerne bliver også streamet, så medlemmer, der ikke har mulighed for at møde fysisk op, stadig kan deltage.

Udvikling af virksomhedsmedlemskaber

Nogle virksomheder inden for forsvarsindustrien vælger at være såkaldte støttemedlemmer af Det Krigsvidenskabelige Selskab. De betaler et højere kontingent, og til gengæld bliver der lavet særlige arrangementer til dem. Lennie Fredskov ser muligheder for at udvikle

virksomhedsmedlemskaber med flere og bedre tilbud til virksomhederne. Resultatet af det skulle gerne blive flere virksomhedsmedlemmer og dermed økonomi til at hente foredragsholdere ind udefra, betale deres honorarer og rejser samt at købe artikler til selskabets hjemmeside. Og så skulle det gerne give adgang til mere viden - både til industrien og Forsvaret.

- Jeg antager, at der er en efterspørgsel på viden om militære operationer og taktik, som kan give industrien nogle idéer og tanker til produkter, som ville kunne hjælpe med til at vinde det næste slag. Samtidig genererer industrien også viden. En dansk virksomhed, hvis droner opererer i Ukraine, får praktisk indsigt i, hvordan de her droner virker, og hvordan man får mest ud af dem. Det kan være af interesse for Det Krigsvidenskabelige Selskabs medlemmer. Så i virkeligheden er det en gensidig styrke at skabe en forbindelse mellem forsvarsindustrien og det krigsvidenskabelige, mener Lennie Fredskov. ■

Det Krigsvidenskabelige Selskab

Selskabet har eksisteret siden 1871 og har som formål at fremme militær videnskabelighed.

Et medlemskab koster 300 kroner for 12 måneder og giver adgang til 150 års militærhistorie i form af nye og gamle artikler på krigsvidenskab.dk samt til arrangementer og debat på selskabets lukkede Facebookside.

I fremtiden er det planen, at der skal lanceres en podcast, som bliver lavet på Hærens Officersskole og bliver offentliggjort på krigsvidenskab.dk, Spotify m.m.

Vælg Tryg og få ekstra **fordele**

HOD har en attraktiv aftale med Tryg om forsikringer til medlemmerne.

Vælg os og få blandt andet:

- hurtig hjælp døgnet rundt
- særlig rabat på forsikringer gennem aftalen
- Mulighed for bonus fra TryghedsGruppen
– Typisk 5-8%

Vi har også forsikring til kadetter – indbo-, rejse- og personforsikring fra samlet 200,- om måneden. Inkl. Gebyrer og afgifter

Læs mere ved at **scanne QR koden**,
ring 70 33 25 25 eller **besøg**
tryg.dk/partner/hod.

Det handler om at være

FEJL I BEREGNINGEN AF TIME- LØNNEN I FORBINDELSE MED 24 TIMERS-AFTALEN

HOD HAR SIDEN 2022 gjort Forsvarsministeriets Personalestyrelse (FPS) opmærksom på, at der siden 2018 er sket fejl i forhold til timelønsberegningen, når ansatte har været på vagt/tjeneste under 24 timers-aftalen fra 2017.

Aftalen blev taget i brug 1. januar 2018, og siden da har arbejdsgiver ikke overholdt aftalens beskrivelse af beregningen af timelønnen. Det drejer sig specifikt om manglende tilskrivning af pensionsbidraget i timelønsberegningen.

FPS er i øjeblikket ved at rette honoreringen for gennemførte vagter, men der har desværre været en del udfordringer med beregningerne.

En stor del af vores medlemmer har allerede fået en supplerende honorering for deres vagter, herunder morarenter for den tid, der er gået med at rette systemet og fejlene.

Her skal man være opmærksom på, at **udbetaling af morarenter ikke automatisk bliver indberettet til Skattestyrelsen. Man er selv ansvarlig for at indberette beløbet på sin årsopgørelse.** Det følger af skattelovgivningen, sådan som det også gælder for andre renteindtægter/kapitalindkomst på selvangivelsen.

HOD følger fortsat sagen.

Konsulent Steen Gøtsche

OFFICEREN

Nr. 6/2024, 33. årgang

ISSN: 2445-5326

Fagbladet Officeren er udgivet af Hovedorganisationen af Officerer i Danmark (HOD)

Borupvang 2B, 2. tv

DK-2750 Ballerup

Tlf. +45 3315 0233

Fax: +45 3314 4626

www.hod.dk

Facebook: Hovedorganisationen af Officerer i Danmark

Ansvarshavende redaktør:

Oberstløjtnant Niels Tønning

+45 2237 3966

niels@hod.dk

Redaktør:

Pressechef Vickie Lind

+45 5159 0742

vickie@hod.dk

Grafisk design:

ThinkCreative

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S

Annoncer:

Ocean Design ApS

Dragstrupvej 12, Dragstrup

3250 Gilleleje

Annoncechef Casper Aistrup

cha@oceanmedia.dk

+45 3154 0300

Annoncepriser:

1/1 side: kr. 9.450

1/2 side: kr. 5.850

1/4 side: kr. 3.500

1/8 side: kr. 2.350

Priserne er inkl. 4 farver.

Redaktionen forbeholder sig ret til at afvise annoncer, der strider mod bladets tone og ånd.

Deadline for indlæg og annoncer:

Blad nr. 1/2025: 13. januar

Som udkommer: 14. februar

Blad nr. 2/2025: 10. marts

Som udkommer: 11. april

Blad nr. 3/2025: 5. maj

Som udkommer: 6. juni

Abonnement: 828,- kr. pr. år.

Redaktion afsluttet den 9. december 2024.

Kontrolleret oplag: 5.122 i perioden 1. juli 2017 - 30. juni 2018

Fagbladet Officeren er via trykkeriet Jørn Thomsen Elbo A/S certificeret efter følgende internationale standarder: ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, FSC-certificering

og SvaneMærket. Magasinet er trykt på miljørigtigt papir med vegetabiliske farver.

24

– Man skal vide noget om hinandens specialer for at blive god til sit eget. Det skaber synergieffekt og giver fælles referencepunkter.

Kristian, Kontrol- og Varslingsofficer
og sagsbehandler ved Air Control Wing

Læs: Air Battle Manager